

KLAS SIEK ERS

KENNEN JOU!

Door: Wilma Smilde

Fotografie: Jan Versweyveld, Joost Bataille

Wilma Smilde studeerde in 1989 af aan de Rijksuniversiteit Groningen (Nederlands en Kunst en Kunstbeleid). Ze werkt sinds 1990 in de toneelwereld, vanaf 1993 bij Toneelgroep Amsterdam. Ze kijkt er met verwondering naar. Het theater blijft

fascineren. Juist omdat ze steeds meer ziet: theater spiegelt haar en de wereld om haar heen.

Meer informatie: www.tga.nl/educatie.
educatie@tga.nl | 020-7959942.

Toen Daphne Gakes vorig jaar mij de vraag stelde: "Waarom ensceneert Toneelgroep Amsterdam toneelklassiekers?" raakte ze aan de essentie van mijn werk. En niet alleen bij mij. Daphne, dank je wel voor je onderzoek en bevindingen. Je zet helder en prettig leesbaar uiteen wat de meerwaarde van klassiekers is en waarom deze in het onderwijs helaas steeds minder aan bod komen.

Daphnes vraag wakkerde bij mij een existentiële vraag aan "Waarom zet ik me hier dag in dag uit voor in?" Waarom maak ik scholieren warm voor repertoiretheater? Het is een vraag die ik graag verbind met een grotere filosofische vraag. Wat is het belang van onderwijs, van wiskunde, biologie of de kunsten? Wat is het wezen van mensen en waarvoor zijn wij hier? Voor mij zijn dit fascinerende vragen. In de toneelklassiekers, stukken met bewezen kwaliteit, die de tand des tijds hebben doorstaan, gaat het altijd over grote, universele vraagstukken. Over maatschappelijke, persoonlijke, politieke en filosofische ontwikkelingen en opvattingen. Over hoe de mensen vroeger en in deze tijd hiermee omgingen en omgaan.

ONTDEKKEN EN ERVAREN

In het theateronderwijs krijgen jongeren de kans hun persoonlijke smaak te ontwikkelen. Ze kunnen zichzelf beter leren kennen. Ze leren vanuit al deze verschillende perspectieven naar de wereld te kijken. Vanuit de afdeling educatie ondersteunen we dit graag in de vorm van workshops, waarin jongeren *ervaren* dat de vragen van alle tijden zijn. Of hoe Confucius het verwoordde: "vertel het me en ik zal het vergeten. Laat het me zien en ik zal het onthouden. Laat het me ervaren en ik zal het me eigen maken."

KWALITEIT

Het is spijtig wanneer het publiek repertoiretoneel als saaie avonden ervaart. Maar zegt het onderscheid in verschillende theatervormen – klassiek tegenover eigentijds toneel – iets over de oorzaak van "saaie oude meuk"? Ik denk het niet. Gaat een saaie avond niet gewoon over slecht theater? Klassiek en eigentijds kunnen samenvallen. De makers van Toneelgroep Amsterdam maken pakkend toneel van deze tijd, geïnspireerd op de klassiekers. Ze kiezen voor de kwaliteit van 'De stille kracht' of 'Kings of war', omdat iets hierin hen intrigeert. Hebben gevoelens nog een plaats in onze samenleving? Hoe te leven in een wereld waarin strijd en ambitie verwacht worden? Euripides en Shakespeare, Claus en Couperus, zij wisten minutieus te beschrijven hoe kwetsbaar de mens is, hoe gevoel niet los staat van de rede. Goede makers weten deze schatten te ontsluiten.

Een leerling gun ik minstens eens in zijn schooltijd een indrukwekkende, goed opgevoerde klassieker in de schouwburg. Het is een kans in zijn persoonlijke ontwikkeling. Als we kunstenaars ruimte geven, doet het iets met ons. Het spiegelt ons, het troost, het ergert, confronteert, geeft grip, verwacht. Er is een dialoog. Is het antwoord op de vraag: *ken je klassiekers?* niet gewoonweg: *Ja en... de klassiekers kennen jou*, ze hebben je elke keer iets nieuws te vertellen.

GOEDE MATCH

Op de afdeling educatie denken we graag mee met de docent of begeleider in de zorgvuldige voorstellingskeuze. Welke voorstelling past het best bij een klas? In de voorbereidende workshop krijgen de deelnemers een ervaring die hen verbindt met het voorstellingsthema. Ze komen in twee uur bij de essentie en krijgen handreikingen voor een mooie theateravond. Er is een speciale scholierenprijs.

Repertoire Toneelgroep Amsterdam 15/16 voor VO. Cocteau's 'La voix humaine', Couperus 'De stille kracht', Euripides 'Medea', Williams 'Glazen speelgoed', Claus 'Een bruid in de morgen', O'Neills 'Lange dagreis naar de nacht', & Shakespeares 'Kings of war'.